

מדריך

נגריה קהילתית

יחד ממשיכים
לבנות מדינה

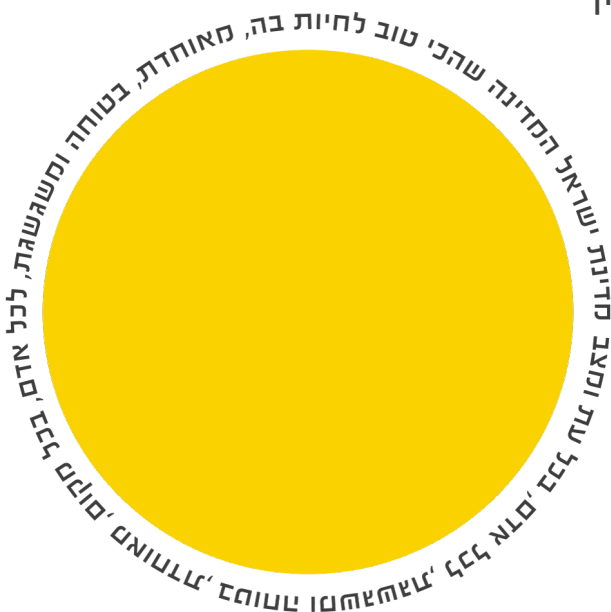
ברוכים הבאים לקהילות אור

אנו נמצאים בתקופה מאתגרת המציבה בפנינו שאלות מהותיות על החוסן האישי והלאומי שלנו, על הזהות והאחדות החברתית, על המנהיגות ועל איכות החיים של כולנו. במציאות זו, קהילות אור מציעה מודל של התחדשות חברתית המבוסס על עוצמתן של קהילות מקומיות.

אנו מאמינים שקהילות הן המפתח ליצירת חברה טובה יותר. כשאנשים מתחברים, חולקים חזון משותף ולוקחים אחריות על המרחב שלהם - נוצרת עוצמה אדירה של שינוי חברתי. קהילה חזקה היא הרבה יותר מאשר קבוצת אנשים החיים באותו מרחב גיאוגרפי - היא מארג חי של קשרים, תמיכה הדדית ועשייה משותפת.

החזון: יוצרים עתיד טוב יותר

מדינת ישראל, מדינה של חוסן ושגשוג, הבנויה מרשת קהילות המבוססות על ערכי אחווה, ערבות הדדית, יוזמה ותקווה. חברה אזרחית מלוכדת ופעילה המגשרת על פערים ומייצרת אמון דרך עשייה משותפת ומנהיגות הצומחת מהשטח ומהווה דוגמה לחיים משותפים המשפרים את איכות חיי התושבים.

הערכים המובילים אותנו

**אחדות
מתוך שונות**

יחד בלי לוותר
על הייחוד

**אחריות, יוזמה
והשפעה**

להוביל שינוי
מבפנים

**מנהיגות
מחוברת**

להנהיג מתוך
שותפות והקשבה

**ערבות
הדדית**

קהילה תומכת
ופועלת יחד

הרעיון

תכנון ויוזמה של נגרייה קהילתית מבוססים על עקרון נכס קהילתי חומרי ואנושי: יצירת מקום מפגש, למידה ועשייה משותפת סביב יצירה בעץ.

מטרה

הקמת מרחב קהילתי פתוח לעשייה בידיים, שיתוף כלים וידע, וחיזוק הזיקה והחוסן הקהילתי.

- מטרה חברתית: צמצום בדידות, יצירת מפגש בין-דורי (למשל, גמלאים בעלי ידע טכני וצעירים), ועידוד עזרה הדדית.
- מטרה סביבתית: קיימות, שימוש חוזר (Upcycling) בעץ ופלטות, תיקון רהיטים במקום השלכה.
- מטרה תרבותית-אישית: מתן מענה לצורך ביצירה, עצמאות טכנית ופיתוח מיומנויות מעשיות.
- מטרה כלכלית-תעסוקתית: הנגרייה הקהילתית מאפשרת לתושבים חיסכון כלכלי משמעותי על ידי חידוש ותיקון עצמאי של ציוד, תוך מתן גישה חופשית לכלים מקצועיים יקרים. בנוסף, המיזם מקנה מיומנויות טכניות מעשיות המרחיבות את ארגז הכלים התעסוקתי ומסייעות בהשתלבות בשוק העבודה או ביזמות עצמאית.

שותפים אפשריים

הרשות המקומית: מחלקות קהילה, שפ"ע, נוער, קיימות ואיכות הסביבה, ומרכזים קהילתיים (מתנ"ס).
בעלי מקצוע וגמלאים: נגרים מקומיים, אנשי אחזקה, חובבי עבודה בעץ ואומנים שמעוניינים להנחות ולהתנדב.
עסקים מקומיים: מחסני עצים, חנויות חומרי בניין, נגריות מסחריות (לתרומת שאריות עץ, כלים או הדרכה).
ארגוני החברה האזרחית: תנועות נוער, עמותות סביבתיות, מרכזי צעירים וקבוצות תושבים מקומיות.

מקורות תקציב

- תקציבי רשות/מתנ"ס: קולות קוראים עירוניים בתחומי קהילה, קיימות או חוסן.
- תמיכות ומענקים: קרנות המממנות יוזמות סביבתיות, יזמות חברתית או חיזוק קהילות.
- חסויות ושותפויות עסקיות: אימוץ המיזם על ידי חנות חומרי בניין או רשת עבודה (תרומת ציוד מגן, כלים, עצים).
- מודל קהילתי משולב (הכנסות עצמיות):
 - דמי חברות סמליים (חודשיים/שנתיים) לכיסוי בלאי ושוטף.
 - תשלום סמלי עבור סדנאות נושא או חומרים.
 - מכירת תוצרים קהילתיים באירועים יישוביים.

תוכנית הפעלה שלב אחר שלב

שלב 1 | מיפוי וגיבוש קבוצת חובילים

- הקמת גרעין מוביל: איסוף תושבים פעילים, חובבי נגרות ובעלי עניין להובלת הפרויקט.
- מיפוי צרכים ומשאבים: בדיקת הביקוש בקהילה, איתור כלים קיימים לתרומה ואיתור מיומנויות קהילתיות.

שלב 2 | איתור מרחב והסדרת רישוי ובטיחות

- איתור מקום: מקלט ציבורי, מכולה מותאמת, מחסן מתנ"ס או חלל עירוני לא מנוצל.
- בטיחות ונהלים:
 - הגדרת תקנון בטיחות מחייב (ציוד מגן, חובת הדרכה על כלים חשמליים).
 - הסדרת ביטוח (מול הרשות/המתנ"ס).
 - אוויר, תאורה ונגישות.
 - הגדרת אחראי נגריה ונהלי הפעלה ע"י הקהילה.

שלב 3 | הצטיידות והכשרת צוות

- איסוף ציוד: יצירת קמפיין "תרומת כלים" מהקהילה (מקדחות, מסורים ידניים, מלחציים, מלטשות).
- רכישת ציוד משלים: השלמת כלי עבודה בסיסיים וציוד בטיחות (משקפי מגן, אוזניות, ערכת עזרה ראשונה).
- הכשרת נאמני נגרייה: העברת סדנת בטיחות ותפעול קצרה לצוות המתנדבים המוביל.

שלב 4 | פיילוט ואירוע השקה

- אירוע "האקתון" או סדנת פתיחה: בניית הריהוט הראשוני לנגרייה עצמה (שולחנות עבודה, מדפים לכלים, לוחות תלייה) בעבודה משותפת.
- הגדרת שעות פעילות: קביעת משמרות אחראי חלל (תושב/ית אחראי/ת בכל משמרת).
- נוהל פתיחה וסגירה: בדיקת תקינות הכלים בתחילת משמרת, ניקוי וסידור החלל, ספירת כלים ונעילת ציוד מסוכן בסוף משמרת.
- רישום וקליטה: חובת חתימה על הצהרת בטיחות וטופס ויתור טענות בכניסה הראשונה, ורישום משתתפים בכל הגעה.
- נהלי בטיחות פעילים: חובת ציוד מגן אישי (משקפי מגן, אוזניות, שיער אסוף, ללא בגדים רחבים), ועבודה על כלים כבדים רק באישור ועל פי הדרכת אחראי המשמרת.

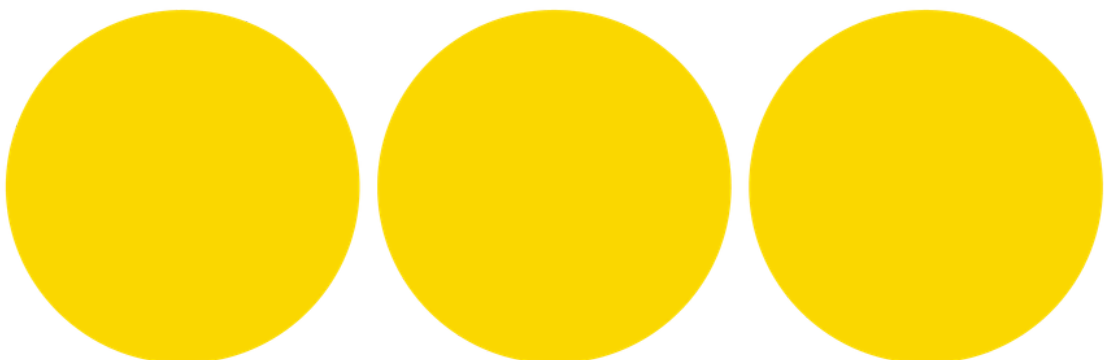
שלב 5 | שגרה , סדנאות וצמיחה

- שעות "נגרייה פתוחה": זמנים קבועים בהם תושבים מגיעים לעבוד על פרויקטים אישיים בליווי נאמן נגרייה.
- סדנאות נושא: סדנאות לשימוש חוזר בעץ, בניית אדניות, תיקון כיסאות, נגרות לילדים והורים.
- פרויקטים למען הקהילה: בניית ספסלים לגינה הקהילתית, ספריות רחוב או תכנון אלמנטים למרחב הציבורי.

לסיכום

נגרייה קהילתית היא הרבה מעבר לבית מלאכה עם כלים – היא פלטפורמה לבניית קשרים, להעצמת תושבים, לחיסכון כלכלי ולטיפול גאוה מקומית. כשקהילה יוצרת ומתקנת דברים בידיים, היא לומדת לתקן ולחזק גם את הרקמה החברתית שלה.

ההצלחה של המיזם אינה נמדדת רק בדיוק של הניסור או בתוצר המוגמר, אלא בעיניים הנוצצות של הילד שתרם לפרויקט, בסיפור שחלק הגמלאי בזמן ההדרכה, ובחיבורים החדשים שנוצרים סביב שולחן העבודה. עם תכנון נכון, הקפדה על בטיחות ושותפות אמיתית עם הקהילה והרשות – הנגרייה הקהילתית תהפוך לעוגן משמעותי, יוצר ומחבר לשנים קדימה.

לקבלת מידע נוסף ועדכונים שוטפים:

אתר תנועת אור

קהילתי- הפלטפורמה הלאומית ליזמות שכונתית

בקרוב- הרשמו לניוזלטר שלנו וקבלו עדכונים מכל מה שחם וקורה בעולם הקהילות

בנוסף: צוות קהילות אור בשבילכם בכל שאלה, התלבטות או רעיון

לחצו כאן
ליצירת קשר

